

vicinis cum quibus ire solebat contingit cum sic ireret ut obuiam haberent sacerdotem quandam. Et dixerunt vicine mulieres ad illum Domine solam istam miserere quia contristata est nimium. Que fuit sacerdos quod obesset illi. et dixerunt ei casum qui contigit. Tunc sacerdos intulit. Non videtur mihi esse neque quod perditis omnem laborem vestrum. quia offertis in via de vacuis et pseudibus vestris. Cum ergo deo non intenditis. nec ipse intendit vobis. Si vos missas velitis audire debetis corda vestra euacuare de omnibus que in mundo habetis agere. et nihil cogitare nisi de deo quem adoratis in templo. Sed dicatis in mentem quod falsi sunt repte in cista. Responderunt. Una tamen. At ille. Tunc amplius contristandum non est quia vna missa de omnibus est deo grata. Dico quod remissa sunt ei omnia peccata: quia ideo missa quanti die fit in qua deo patri filius suus immolatur ut peccatum mundi tollatur.

Sermo alius. lxviii.

Intres ecclesiam ad audiendum bonam missam ibi finis sex predicationes debes habere. Prima cum intraveris signo crucis te benedicat crucem aspicias et primas orationes coram cruce facias dicens. Sic docuit beatus frater noster? Adoramus te christe? legimus de quodam viro fidei qui cum esset mortuus appruit suo sacerdoti fideles pro ipso orationem gratias agens et salutatum se dicit. Cum sacerdos eum interrogaret quid in vita sua egisset quod deo placuisset respondit. quicunque volui ad ecclesiam ire: signum crucis feci ante me ante quem exire domum. et eundo dixi orationes

dominice rogando deum ut faceret me dignum intrare domum suam et postquam veneram ad ecclesiam processi ad crucem dicens. v. patrem nostrum ad honorem. v. vulnerum christi. et post quodlibet patrem nostrum ad ieiunium petitionem illam precor dixi. Domine benedixi sto ante te tanquam mendicem? ante diuites petens ut diuitias tue grante mihi pro modulo velis precipue. Secundo dixi. Domine benedixi sto ante te ut servus? ante dominum petens cibum et potum corporis et sanguinis tui. et vestem caritatis que operit multitudinem peccatorum. Tercio dixi. Ecce benedixi sto ante te ut reus ante iudicem terribilem. petens ut mihi esse velis iudex pius. quando separabitur anima a corpore meo. Quarto dixi. Domine benedixi sto ante te sicut amicum? ante amicum petens ut caritas tua eximia trahat me ad te. ut liget me in te: et non permittat me unquam separari a te. Quinto dixi. Domine benedixi sto ante te sicut filium? ante patrem petens te ut penam hereditatis finalis non velis in deneigare. Ecce ait ille. Ita veni et intravi ad ecclesiam. ita dixi orationem meam et ita veni ad gratiam. Hoc quod dicens evanuit. Et tamen de prima predicatione vtili ad ecclesiam intratis. scilicet ut signo crucis se muniat. Secundo cum introierit: collocet se ad locum secretum et recolligat omnes sensus suos dispositos. ut soli deo vacet in suis orationibus et meditationibus. Bernardus. Cum ad orandum ecclesiam intraveris fluctuantium cogitationum relique tumultum. aure exteriorum omnium obliuiscere ut possis soli deo vacare.

R. 2

fieri enim non potest ut cum deo aliqui
loquantur qui cum toto mundo fabulatur
Intende ergo illi qui intendit tibi
Audi illi loquenti tibi ut ipse exau
diat te loquenti sibi Hec ille Tam
secrete et silenti debet boni homo orare
et ideo vacare ut nullus impediat
qui in latere suo collocat Et marie
ne faciat tale strepitum qui sacerdos in
missa commoueat Legitur de quodam sa
cerdote qui in quodam missa libauit de
purgatorio animas. Et cum intro
garet quatenus ceteri non comple
bat. Inuit. Hic contigit propter maledictam
ianuam quam aperiebatur. et ad parietem
perueniebat. quia tunc a memoria eiecit
fui et a raptu reuocatus fui. et quia
redire non potui ad eandem memo
riam: propterea numerus mansit
incompletus. Ex isto videtur sequi
quod illi valde peccant qui transitum
faciunt per ecclesiam et fragorem quodam
modo commouent per rumores et cla
mores quos exercent. quia magnam
salutem animarum impediunt. Etiam vi
detur grauius peccare alii qui sic non
transeunt. sed sedent in loco aperto
ut videantur a transeuntibus et con
uerso ipsi videant transeuntes. quia
per eorum aspectum trahunt corda alio
rum ad se. ita quod corda talium plene oc
cupantur cum hominibus quos viderint:
quod cum deo Et tamen de secunda additio
ne vtili ad ecclesiam intratis. scilicet ut se
collocet ad aliquem locum secretum. et
colligat omnes sensus suos dispo
nens se ad dominum deum Tercio post
quam homo sensus suos dispersos sic

collegerit: dirigat eos ad passio
nem christi. quia notabiliter passio christi
representatur in missa. et hoc diuersi
modo Altare eius cui sacerdos fixus
stat significat crucem. ad quam christus
fixus erat. et in signum huius sacerdos
stat aliqui expansis et eleuatis ma
nibus ad representandum extensionem
brachiorum christi in cruce Calix super
altare significat effusionem sanguinis
christi in cruce Vestes signant vestes
quibus christus in sua passione derisus
est. Amictus super caput significat
fasciam lineam qua iudei ligabant
oculos christi in nocte captivitatis sue
et pertinebant caput ipsius dicentes
Prophetisa nobis christe quis est qui te
percussit Et in signum huius quoniam se in
cipit induere de primo amictum in
oculis suis reprimere ad designandum
obtectorem oculorum christi Vestis alba
et longa significat illam vestem albam
quam christus illusit ab herode Stro
la quam sacerdos habet in collo sig
nificat funem quem christus ligabatur ad
columnam dum flagellabatur. quia in il
lo fune collum eius ligabatur et totum
corpus cum pedibus Manipulus signi
ficat funem quem manus ligabant Casu
la significat purpureum vestimentum quod
induebat per flagellationem Cum ergo
hic representantur in missa merito debet
boni homo passionem moueri dum est in
missa et videt et considerat hec omnia.
Immo statet anima quasi staret in morte
caluarie et videret omnia que ibi contige
runt in feria sexta parasceues. Et
quia mors facta est christi pro peccatis nostris

ideo q̄s debet ter p̄utere pectus
suū q̄n audit sacerdotē claman-
tem Nobis q̄ p̄cōribz vt osten-
dat se dolere p̄ p̄c̄is suis prop̄t
q̄ fili? dei tā miserabilr moi hūit de
p̄c̄is q̄ ip̄e fec̄t ēp̄licat in corde suo
sc̄z p̄ cōgitacōez. delectacōem ⁊ cō-
sensū. ⁊ t̄m de cōdicōe t̄cia vtili
Q̄rto d̄z hō audiēs missā v̄l staē
vel genuflectē: nunq̄ sedē nisi q̄n
legit̄ ep̄la. ⁊ graduale canit̄. ⁊ q̄n
infra missam p̄dicat̄: nunq̄ debz
ire seu deambulare: nisi finita mis-
sa q̄n sacerdos dicit̄ Ite missa est
Signant̄ debz stare dū legit̄ euā-
gelium verso vultu ad euāgelium
ad designandū q̄ xp̄ianus debet
esse patus ad defendendū euāge-
liū ⁊ fidē xp̄i q̄nūqz fuerit opo-
tunū Genua q̄z flectē debet q̄n in-
credo dicit̄. hō factus ē. ad hono-
rem illius q̄ de sūmo c̄lo descēdit
⁊ in hunc mundū inferiorē venit.
Marię quiuis flectet genua sua
in eleuacōe sacramēti. ⁊ vertet se
cū facie ⁊ toto corp̄e versus altāē
Vnde legitur de quodā sacerdote
dum legēt missam de bt̄a virgine
q̄ sic incipit. Salve sc̄a parēs ac̄.
⁊ ip̄e corp̄? leuass̄ vidit hostiā
ouerfam in puerū pulcherrimū ⁊
beatā v̄ginē in dextra pte altaris
flexis genibz. ⁊ gabrielē in alia
pte adorās ⁊ dicens. Hic est qui
c̄lū terrāqz regit in secula seclorū.
Hec ibi. Cū ergo c̄li dñā flexit
sua genua. imerito dimittit pur?
hō in hac miseria q̄ nō flectat ge-

nua sua q̄n adorat xp̄i sacramenta
quia ip̄se idē est q̄ fecit c̄lū ⁊ ter-
ram in secula. ip̄se p̄mus ⁊ nouissi-
mus Augus. in quodā sermone.
Quis nō adorat p̄mū ⁊ nouissi-
mū. q. d. Nemo audet h̄ dimittē.
Reuera. nemo audet nisi hō. Dy-
abolus nō audet dimittē: q̄n nō-
lam sacramēti audit quin genua
sua flectat. si q̄ habet vt sepi? legi-
tur in miracul de corp̄e xp̄i. Sed
miser hō pre minia supbia q̄n vi-
det corp̄? xp̄i audet dimittere q̄
non flectat genua sua Sed quid
ex h̄? Reuera q̄ hō peior ē dyabo-
lo qz minus honorat deū q̄ dy-
bolus. ⁊ t̄m de quarto Quinto
debet hō audiēs missam se custo-
dire ab oī colloquio. vel si necēsi-
um habz loq̄ loq̄tur breuē ⁊ sub-
misce. vel exeat eccl̄iam: qz diurnū
colloquiū in eccl̄ia vt in p̄libz fit
ex instigacōe dyabolica ⁊ p̄ditur
oīs gr̄a q̄ impetrāda est in missa
Exemplū legitur de q̄dā sacer-
dote quō dixit m̄i sue. Cū sis in
breui mortuā mat̄ carissima pro
ut itelleri ex tuelacōe dīna. vade
⁊ audi missam pro salute aīe tue
R̄ndit m̄. fili mi carissime: p̄les
missas audiui ad honorē dī Tūc
sacerdos. Scio m̄ q̄ nunq̄ vnā
missā audisti h̄ cōfabulacōibz ⁊ sa-
lutaōnibz sp̄ occupata fuisti. sic
tps tale p̄didisti prop̄tea suadeo
tibi si vis missam tibi valere ne-
mimi loq̄ris. neqz cōdeas: h̄ dicas
tuū pater n̄r deuotius quo potes

Respondit m̃r. Si saluta cōmibz et
allo cūcōibz nō respōderē: dicerēt
hoīes me eē supbā. s̃ñt fili? Ne
tures de hoībz s̃ de aīa tua s̃c̃m ē
āt cū m̃r audirz missā cū filētio vi
dit bufonē sedentē sup scapulas
suas. propt̃ea ip̃a trita orare nō
potuit: verumt̃m̃ in eleuacōe bufo
cēdit et euauit s̃m̃ta ergo mis
sam redixit filio casū. s̃ñdit fili?
Diabol? fuit ⁊ voluit te terrē: vt
damasses ⁊ rumorē in p̃plo d̃ctas
ses. et sic missaz p̃didisses. tacas
eras fuit et illū malignū b̃ñ vices
In crastino redijt bufo: ⁊ girauit
aurē mulieis p̃ totā missam Ter
cio die venit bufo q̃si volēs itare
os mulieris et statī obturauit os
suū. et sudauit ex terrore magno
magnū sudorē ⁊ post terciā missā
obiit et filio suo apparēs dixit Q
q̃ bonū cōfiliū dedisti m̃i fili m̃i s̃ne
uera n̄ illas tres missas audiuisse:
dānata fuisse Sexto d̃z hō au
diēs missam manē q̃usqz b̃ndictio
detur. qz b̃ndictio quā sac̃dos h̃z
dare in fine misse significat b̃ndi
ctionē quā x̃ps sūm? sacerdos da
bit oībz elc̃is in fine sc̃li. Cū autē
illā obtinē volum? istā negligē nō
debem. qz p̃ illā istā merei possu
mus q̃ de? nos b̃ndicat in p̃nti: ⁊
liberet nos ab oī peīculo iminēti.
Vñ legim? de q̃dā tectore petraz
q̃ cēdit de alta turri. et salu? mā
sit vulnē letali Cū postea illi dicē
tur. tu bene signasti te hodie Ille
respondēs ait. Immo bene signa

In nativitate dñi

Aruius nat? ē nob.
et filius datus ē nob.
cui? īperiū sup hūme
rum ei? . Psa. ix. Circa